

KANA BULAN MIŞ SAKAL

DANIEL
GALERA

Çeviri: EMRAH İMRE

♥ can
roman

DANIEL GALERA
KANA BULANMIŞ
SAKAL

Barba ensopada de sangue, Daniel Galera

© 2012, Daniel Galera

© 2015, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin ilk baskısı, Companhia das Letras, São Paulo tarafından yapılmıştır.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Rogers, Coleridge and White aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Eylül 2015, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yayına hazırlayan: Ekrem Cantürk

Düzeltili: Aylin Samancı

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3

Güven İş Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2630-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750726309

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

DANIEL GALERA
KANA BULANMIŞ
SAKAL

ROMAN

Portekizce aslından çeviren

Emrah İmre

♥can

DANIEL GALERA, 1979'da Brezilya'nın São Paulo şehrinde doğdu, yaşamının büyük bölümünü Porto Alegre'de geçirdi. 1996-2001 arasında yazdığı metinler e-fanzinlerde ve çeşitli sitelerde yayımlandı. İlk kitaplarını 2001'de kurduğu Livros do Mal Yayınevi'nden çıkardı. Eserleri birçok dile çevrildi, sinema ve tiyatroya uyarlandı. 2012'de *Granta* tarafından En İyi Brezilyalı Genç Romancılar arasında gösterildi. Yazarlığın yanında edebî çevirmenlikle uğraşmakta, gazete ve dergilerde yazmaktadır.

EMRAH İMRE, 1980'de İstanbul'da doğdu. Auckland Üniversitesi'nde Dilbilim ve Karşılaştırmalı Edebiyat öğrenimi gördü. İngilizce, Portekizce, İspanyolca ve Fransızcadan çeviriler yaptı. José Saramago, Gabriel García Márquez, Gilbert Adair, Amit Chaudhuri, Nicholas Christopher, Luisa Valenzuela ve César Aira gibi yazarların eserlerini Türkçeye çevirdi. Emrah İmre, İsviçre ve Yeni Zelanda'dan sonra yaşamını Brezilya'da sürdürmektedir.

D.P.'ye...

Amcam öldüğünde on yedi yaşındaydım ve onu eski fotoğraflar dışında hiç görmemiştim. Bir türlü öğrenemediğim bir sebepten dolayı babamlar görüşme hamlesinin ondan gelmesi gerektiğini düşünüyor ve bunu mazeret gösterecek beni Santa Catarina'nın sahil kesimine götürmeyi reddediyorlardı. Amcamın nasıl biri olduğunu hep merak ettim ve yaşadığı Garopaba kasabasının çok yakınından birkaç kez geçsem de görüşmeyi hep sonraya erteledim. İlk gençlikte yaşamın kalanının sonsuza dek süreceğini, her şeye vakit bulacağımızı zannederiz. Amcamın öldüğü haberi babama geç gitti çünkü babam o sıralar taze bir gönül acısını dindirmek için São Paulo eyaletinin dağlık kesimindeki bir kulübeye çekilmişti. Amcam coşan akıntılar yüzünden kıyıda üç metrelik dalgaların patladığı bir günde Ferrugem Plaj'ndaki kayalıklardan denize düşen tatilci bir kadını kurtarmaya çalışırken boğularak ölmüştü. Kadın amcamın şamandırasına tutunarak dayanmış ve başka can kurtaranlar tarafından çabucak kurtarılmıştı. Amcamın cesedi asla bulunamadı. Garopaba'da sembolik bir cenaze töreni düzenlenince biz de gittik. Annem bana amcamın ilk oturduğu, şimdiye çoktan yıkılmış evini gösterdi. Denizin hemen dibinde, neredeyse kayaların üstüne dikilmiş iki katlı küçük bej apartmanı o zamanlar çekilen fotoğraflardan

hatırlıyordum. Sahil kesimi henüz yüksek binalarla dolmamıştı, deniz tertemizdi. Halen inşaat yasağı olan tarihi kasabanın sakinleri o zamanlar geçimlerinin bir bölümünü balıkçılık yaparak sağlıyorlardı, şimdiyse hepsi turizme kaydı ve balıkçılık yapan kalmadı. Amcamın, bembeyaz cildi soluk dövmelemlerle kaplı karısıyla ve biri kız biri erkek, anneleri gibi mavi gözlü iki çocuğıyla tanıştık. Kuzenlerim yani. Cenazeye pek gelen yoktu. Annem anlamadığım bir sebeple aniden bir ağlama nöbeti geçirdi, sonra da gözlerini denize dikerek yarım saat kadar kendi kendine, belki de zihnindeki birisiyle konuştu. Bir şeyleri bekler gibi denize bakan başka birileri daha vardı ve bir an onların da amcamı düşündükleri gibi tuhaf bir duyguya kapıldım gerçi amcam her şeyden elini eteğini çekmiş, kimseyle samimiyet kurmayan, başka devirlere ait biri olarak tarif edilirdi hep. Aklıma insanların amcam hakkındaki düşüncelerini kaydetmek geldi ve bizimkiler kasabada yalnız başıma birkaç gün geçirmeme izin verdiler. Kimsenin amcamla yakın bir ilişkisi olmamasına rağmen herkesin onun hakkında söyleyecek bir şeyi vardı. On küsur sene önce küçük bir salon açıp jimnastik ve pilates dersleri vermeye başlamıştı. Çoğu kişi onu triatlon antrenörü olarak hatırlıyordu ve söylenenler doğruysa eyalet ve ulus düzeyinde şampiyonluk kazanan yarım düzine atleti bizzat çalıştırmıştı. Yazları senenin geri kalanında yaptığı işe ara vererek cankurtaranlık yapıyordu. Onun gibisi yoktu. Sene boyunca gönüllülere eğitim verirdi. Hava kararınca, ozon tabakasından yoksun Güney bölgesinin kavurucu güneşi altında insanların canını kurtararak güneş ve denizanası çarpanlara yardım ederek geçen on iki saatlik mesaisini bitirip çarpıntılı sulara, sağanak yağmurlara ve erkenden bastıran geceye aldırmandan açıklarda yüzdüğü görülürdü. Yalnız bir adam olmasına rağmen arada, kimsenin nereden çıktığını anlamadığı karısıyla evlenmiş ve Volta do Ambrósio denen bölgedeki tepe-

lerden birinin yamacına küçücük bir ev inşa etmişti. Amcamı eskilerden beri tanıyan herkes onun total bir köpeği olduğundan ve köpeğin yunus gibi yüzerek açıklara kadar amcama eşlik ettiğinden bahsediyordu. Gerçek addedebileceğimiz bilgiler bu kadarla sınırlıydı. Anlatılanların geri kalanı dedikodular, efsaneler ve çiçek dürbünündeki renkler gibi birbiriyle çakışan abartılı söylentilerden ibaretti. Anlatılanlara bakılırsa amcam suyun altında on dakika nefesini tutabilirmiş. Her yerde onu takip eden köpeği ölümsüzmüş. Tam on kasabalıya karşı çıplak elle giriştiği bir kavgadan galip çıkmış. Geceleri koydan koya yüzermiş ve farklı yerlerden denizden çıktığı görülürmüş. Birilerini öldürmüş ve insanlardan uzak durmasının sebebi buymuş. Kendisine gelen herkese yardım elini uzatmış. Ezelden beri bu kıyılarda oturduğu ve oturacağı düşünülürmüş. Hatta onun gerçekten öldüğüne inanmadıklarını söyleyen birileri bile çıkmıştı.

BİRİNCİ KISIM

1

Karşısında patatesimsi, ıslıl ıslıl, bergamot kabuğu gibi pürüzlü bir burun görüyor. İnce kırışıklarla kaplı yanaklarla çenenin arasında adeta yersiz duran genç bir ağız, biraz pörsümüş bir cilt. Sakal tıraşı yerinde. Koca kulaklar, kendi ağırlığının etkisiyle sarkıp uzamış gibi görünen koskoca kulakmemeleri. Çapkın ve rahat gözlerin irisleri sulu kahverengi. Alında birbirine paralel ve eşit uzaklıkta üç derin çizgi. Sararmış dişler. En tepede koca bir dalga gibi kırılarak ense köküne kadar inen gür sarı saçlar. Adamın gözleri iki nefes arasında bu yüzün dört bir yanında geziniyor, bu kişiyi hayatında hiç görmediğine yemin edebilir ama babası olduğunu biliyor çünkü hem Viamão'daki arazinin üstünde bulunan bu evde artık ondan başka kimse yaşamıyor hem de koltukta oturan adamın sağında, senelerdir kendisine yoldaşlık eden maviye çalan gri tüylü dişi köpeği başı dik halde yerde yatmakta.

Suratının hali ne böyle?

Babası yalandan gülümseyip bu eskimiş dokundurmaya her zamanki cevabı veriyor.

Her zamankiyle aynı suratım.

Derken dikkatini babasının kıyafetlerine yöneltiyor, terzi elinden çıktığı belli koyu gri bir pantolon, uzun kolları dirseğe kadar sıvanmış mavi bir gömlek, koltuk

altlarıyla yuvarlak göbeğinin değdiği yerler terden sırlıklam, ayağındaki sandaletler silah zoruyla seçilmiş sanki, hava sıcak olmasa kösele ayakkabı giyecekmiş gibi bir hali var, yatar koltuğun yanındaki sehpanın üstündeysen bir şişe Fransız konyağı ve bir altıpatlar.

Geç otur şöyle, diyor babası, beyaz suni deri kaplı iki kişilik kanepeni başıyla işaret ederek.

Şubat başındalar ve termometreler ne derse desin Porto Alegre ve çevresinde hissedilen sıcaklık kırk derecenin üstünde. Gelirken evin önünde nöbet bekleyen iki *ipê* ağacının yaprak yüklü dallarının taş kesmiş gibi kımıltısız olduğunu fark etmişti. Buraya son gelişinde mevsimlerden bahardı ve soğuk rüzgâr ağaçların morlu sarılı çiçeklerle dolu yapraklarını titretiyordu. Arabasından inmeden önce evin sol tarafına dikili asmanın yanından geçmiş ve sayısız küçük üzüm salkımlarını görmüştü. Üzümlerin aylarca süren kurak ve sıcak havaların ardından şekerle dolup taşacakları belliydi. Aradan geçen birkaç ayda mekân hiç değişmemişti, zaten şimdiye kadar değiştiği de görülmemişti, toprak yolun kıyısındaki çimen kaplı düz dikdörtgen arazi, kenarında ihmalden nasibini almış, asla kullanılmayan küçük futbol sahası, yola çıkan diğer köpeğin insanı usandıran havlamaları, evin açık kapısı.

Kamyonet nerde?

Sattım.

Sehpadaki altıpatlar ne iş?

Altıpatlar değil şarjörlü tabanca.

Sehpadaki tabanca ne iş?

Yoldan geçen bir motosikletin gürültüsüne Bagre'nin uslanmaz bir sigara tiryakisini andıran boğuk havlamaları eşlik ediyor. Babanın alını kırışıyor. Bu arsız ve velveleci ite katlanamasa da vicdanı elvermediğinden kovamıyor. İnsan çocuğunu, kardeşini, babasını ve elbette bir kadını terk edebilir, bunların hepsini terk etmek için geçerli se-

bepler bulunabilir ama bir köpeğe belli bir süre baktıktan sonra terk etmeye kimsenin hakkı yoktur, demişti babası bir seferinde, o zamanlar henüz çocuktuk ve bütün aile Ipanema'da, yarım düzine köpeğin gelip geçtiği bir evde yaşıyordu. Köpeklerin insanlarla yaşayabilmek için bastırdıkları kimi içgüdülerini tekrar ve tam anlamıyla geri kazanmaları imkânsızdır. Sadık bir köpek sakat bir hayvandan farksızdır. Bu bağı bizim bozmamız mümkün değildir. Köpek bozabilir ama bu epey nadir görülür. İnsanın buna hakkı yoktur, demişti babası. Dolayısıyla Bagre'nin kuru öksürüğe benzeyen sesine katlanmaktan başka çare yoktu. Babası ile Beta da şu anda aynen böyle yapıyor: Beta, koltuğun yanında yere uzanmış ihtiyar Avustralya çoban köpeğinin ismi, insanda hayranlık uyandıracak derecede akıllı ve uyanık, yabandomuzu gibi tıknaz bir dişi.

Hayat nasıl gidiyor, evlat?

Altıpatları sormuştum... Tabancayı yani.

Yorgun görünüyorsun.

Evet, biraz yorgunum. Ironman Şampiyonası için çalıştırdığım bir adam var. Doktor. Sağlam bir herif. Çok iyi yüzüyor, öteki dallarda da arayış kapatıyor. Bisikleti lastikleriyle birlikte yedi kilo çekiyor, şu on beş bin dolarlık aletlerden. Seneye yarışı tamamlayıp en fazla üç seneye dünya şampiyonası için sıralamaya girmek istiyor. Girecek de. Ama gıcığın teki, mecburen katlanıyorum. Bu aralar az uyudum ama doktor iyi para ödediği için değişiyor. Havuzda ders vermeye devam ediyorum. Nihayet geçenlerde benim külüstürü tamir ettirdim. Sıfır gibi oldu. İki bin kafa harcadım. Geçen ay denize gittim, bir hafta Farol Plajı'nda Antônia ile kaldım. Hani şu kızıl saçlı kız. Doğru ya, tanışmanıza fırsat olmadı. Artık geçti, Farol'da kavga edip ayrıldık. Sanırım bu kadar, baba. Gerisi bildiğin gibi. Şu tabanca ne iş?

*Buraya kim gelse aynı şeyi söyler, diyor kadın
tatlılıkla. Tek istediğim deniz kenarında yaşamak.
Tek istediğim sörf yapmak. Tek istediğim
düşüncelerimle baş başa kalmak. Tek istediğim
doğanın tadını çıkarmak. Tek istediğim kitap yazmak.
Tek istediğim balık tutmak. Tek istediğim bir kızı
unutmak. Tek istediğim hayatımın aşkıyla
karşılaşmak. Tek istediğim yalnız kalmak. Tek
istediğim huzur bulmak. Tek istediğim her şeye en
baştan başlamak.*

Kış gelirken Brezilya'nın güneyindeki bir sahil kasabasına yerleşen isimsiz bir adam. Seneler önce aynı yerde ölen dedesinin ardındaki gizemi kurcaladıkça çehresi değişen kasabalılar. Kendi geçmişlerinden kaçtıkça özlere yaklaşan insanlar.

2012'de *Granta*'nın En İyi Brezilyalı Genç Romancılar arasında gösterdiği Daniel Galera'nın gerçekçi bir üslupla kaleme aldığı *Kana Bulanmış Sakal*; insanlara, hayvanlara ve içgüdülere dair bir roman.

